

GDE-1165-66

Seat No. _____

First Year B. A. (Sem. II) Examination

April / May - 2017

Gujarati : EO - 205

(1) સાહિત્યકૃતિનો અભ્યાસ : 'પૃથિવીવલ્લભ'-ક.મા. મુનશી

(Old Course)

(2) સાહિત્યકૃતિનો અભ્યાસ : 'જોબનવન'-કેશુભાઈ દેસાઈ

(New Course)

Time : 3 Hours]

[Marks : 70

(1) સાહિત્યકૃતિનો અભ્યાસ : 'પૃથિવીવલ્લભ'-ક.મા. મુનશી

(Old Course)

સૂચના : જમણી બાજુના આંકડા જે તે પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

૧ કનૈયાલાલ મુનશીના સર્જક-વ્યક્તિત્વને ઘડનારાં પરિબળો દર્શાવો. ૧૪

અથવા

૧ કનૈયાલાલ મુનશીના સમગ્ર સાહિત્યસર્જનનો વિગતે પરિચય આપો. ૧૪

૨ નવલકથા સાહિત્ય સ્વરૂપનાં ઘટકતત્ત્વોની વિગતે છણાવટ કરો. ૧૪

અથવા

૨ ઐતિહાસિક નવલકથા તરીકે 'પૃથિવીવલ્લભ' નવલકથાનું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪

૩ 'પૃથિવીવલ્લભ' એક તરફથી યુદ્ધ કથા છે તો બીજી તરફથી કરુણ મધુર પ્રેમકથા છે. પ્રસ્તુત વિધાનની ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૩. 'પૃથિવીવલ્લભ' નવલકથામાં નિરૂપિત પાત્રસૃષ્ટિને આધારે ૧૪
કનૈયાલાલ મુનશીની પાત્રચિત્રણ શક્તિનો પરિચય કરાવો.

૪. ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) ૧૪

- (૧) 'પૃથિવીવલ્લભ' શીર્ષકની યથાર્થતા
- (૨) 'પૃથિવીવલ્લભ' નવલકથાના અંતનું ઔચિત્ય
- (૩) મુંજ અને મૃણાલવતીનો પ્રણય સંબંધ
- (૪) 'પૃથિવીવલ્લભ'-નવલકથામાં વર્ણનકળા

૫. નીચેનામાંથી કોઈપણ સાત પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૧૪

- (૧) તૈલંગણમાં આનંદોત્સવ પર પ્રતિબંધ શા કારણે હતો ?
- (૨) કનૈયાલાલ મુનશીની આત્મકથાઓના નામ આપો.
- (૩) 'પૃથિવીવલ્લભ' શબ્દનો અર્થ શો થાય છે ?
- (૪) મુંજ અને મૃણાલના અંતિમ મિલનનો પ્રસંગ ટૂંકમાં વર્ણવો.
- (૫) 'પૃથિવીવલ્લભ' ગભરાય તો પૃથિવીરસાતલ જાય ઉક્તિ કોણ ઉચ્ચારે છે ? ક્યા સંદર્ભમાં ?
- (૬) કનૈયાલાલ મુનશીની ઐતિહાસિક નવલકથાઓ પર કોની અસર વર્તાય છે ?
- (૭) રસનિધિ કોણ હતો ? તેણે મુંજને કેદમાંથી મુક્ત કરવા શી યુક્તિ કરી હતી ?
- (૮) 'પૃથિવીવલ્લભ' નવલકથામાં આવતા સ્ત્રીપાત્રોના નામ આપો.
- (૯) કનૈયાલાલ મુનશીએ મુંબઈ ખાતે કઈ સંસ્થાની સ્થાપના કરી હતી ?
- (૧૦) મુંજને સવારીમાં પ્રથમવાર જોતાં મૃણાલવતી કેવું મનોમંથન અનુભવે છે ?
- (૧૧) મહાસામંત ભિલ્લમનો ટૂંકમાં પરિચય આપો.
- (૧૨) કનૈયાલાલ મુનશીએ સાહિત્યસર્જન ઉપરાંત અન્ય ક્યાં પદો શોભાવ્યાં હતાં ?

(2) સાહિત્યકૃતિનો અભ્યાસ : 'જોબનવન'-કેશુભાઈ દેસાઈ
(New Course)

સૂચના : જમણી બાજુના આંકડા જે તે પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

૧ ડૉ. કેશુભાઈ દેસાઈના જીવન-ઘડતર પરિબળોની ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા

૧ ડૉ. કેશુભાઈ દેસાઈના સમગ્ર સાહિત્યસર્જનનો પરિચય આપો. ૧૪

૨ 'જોબનવન' કેશુભાઈની યશોદાયી નવલકથા છે - વિધાનની યથાર્થતા તપાસો. ૧૪

અથવા

૨ 'જોબનવન' નવલકથાની પાત્રસૃષ્ટિનું સર્દષ્ટાંત વિવરણ કરો. ૧૪

૩ "'જોબનવન' એ દમિત-શોષિત જોબનવંતી નારીનું હૃદયવિદારક આલેખન છે." - પ્રસ્તુત વિધાનને આધારે જોબનવન નવલકથાના કથાનકની ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૩ જોબનવન નવલકથાના ધ્યાનપાત્ર નાટ્યાત્મક અંશોની વિગતે છણાવટ કરો. ૧૪

૪ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ બે) ૧૪

(૧) ફૂલજીનું શબ્દચિત્ર

(૨) 'જોબનવન' નવલકથાનું વાતવરણ

(૩) 'જોબનવન' નવલકથાનો કરુણાંત

(૪) ચંદેલીનાં (વસ્ત્ર) વાધાનું વર્ણન.

૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ સાત પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો :

૧૪

- (૧) કેશુભાઈ દેસાઈની કોઈપણ ચાર નવલકથાના નામ આપો.
- (૨) સોનબાનું અકાળે થયેલ અવસાનનું કારણ જણાવો.
- (૩) મશરૂ કયા ગામનો અને કઈ જ્ઞાતિનો હતો ?
- (૪) વહીવંચાએ રંગુસિંહ અને સંગ્રામસિંહ વચ્ચે કયું સગપણ બતાવ્યું ?
- (૫) “હવે ક્યાં લગી આ સાપના ભારા ઘરમાં સંઘરશો ?” ઉક્તિ કોણ બોલે છે ? શા માટે ?
- (૬) કેશુભાઈ દેસાઈની ‘ઉઘઈ’ નવલકથાનો હિન્દીમાં દિમક નામે અનુવાદ કઈ સંસ્થાએ કર્યો છે ?
- (૭) મશરૂ વનબાના પિતાને અમદાવાદમાં કયા ડૉક્ટરના દવાખાનામાં લઈ જાય છે ?
- (૮) વનબાના લગ્ન કોની સાથે થાય છે ? તે કયા રોગથી પીડાતો હોય છે ?
- (૯) સોનવાની લાશનું વર્ણન કરો.
- (૧૦) વિધવા અને અનાથ બન્યા બાદ વનબા શી રીતે જીવવાનું નક્કી કરે છે ?
- (૧૧) વનબાના લગ્ન માટે ફૂલજીએ રંગુસિંહને શી મદદ કરી હતી ?
- (૧૨) કેશુભાઈ દેસાઈએ મેડિકલ ઈન્ટર્નશીપ દરમિયાન કયા સામયિકનું સંપાદન કર્યું હતું ?